

► Bodemisch Food, voor groenten boordevol voedingsstoffen

‘In een soeplepel grond zit meer leven dan er mensen op aarde zijn’

De agrarische sector zit vast in een bepaalde tredmolen, stelt agrariër Arnold van Woerkom (72) uit Bant. ‘We hebben het zo geleerd dus we doen het zo, is het motto voor veel boeren. Maar met die traditionele landbouw putten we de bodem uit en worden onze producten steeds leger.’ Hij gooide het met zijn bedrijf Bodemisch Food over een andere boeg.

BANT Toen zijn oudste zoon aangaf in de toekomst het bedrijf over te willen nemen, wist Van Woerkom het op eens heel zeker: de manier waarop hij boerde, kon niet zo doorgaan. Hij besloot een nieuwe, duurzame manier van landbouw te gaan onderzoeken. En twintig jaar geleden was de omslag een feit. Nee, hij is geen bioboer. ‘De biologische sector is mooi, maar ook veel te veel door emotie gedreven. Als het nodig is, gebruik ik bestrijdingsmiddelen. Maar alleen als het echt niet anders kan, dus zo weinig mogelijk.’

De boer uit Bant stapte in 2000 over naar de ecologische

teelt, waarbij rekening wordt gehouden met de wetten van de natuur. Op die manier produceert hij naar eigen zeggen voedsel dat de gezondheid van de mens ondersteunt. ‘Steeds meer mensen worden ziek, het medicijngebruik stijgt. Naar verwachting gaat in 2050 een derde van onze inkomsten op aan zorgkosten. Daar moeten we iets aan doen.’

Wetenschap

Vanaf het moment dat Van Woerkom besloot het roer om te gooien, verdiepte hij zich onvermoeibaar in de nationale en internationale wetenschap. Hij sprak met al zijn ‘erfbetreders’, zoals

Agrariër Arnold van Woerkom gooit het qua teelt over de ecologische boeg. Reina Halman Fotografie

leveranciers, vertegenwoordigers en afnemers en collega-boeren.

‘Maar ik zat ook met professoren aan tafel via de Stichting Heidelberg Appeal Nederland (HAN), een organisatie die zich tussen 1993 en 2008 sterk maakte voor meer wetenschap in het milieudebat.’ De consument had ondertussen ook steeds meer ideeën over gewasbeschermingsmiddelen, schaalvergroting en biodiversiteit. Van Woerkom: ‘En dat was natuurlijk niet meer dan terecht.’

Nuchter

Met een nuchtere blik maakte hij vervolgens de balans op en gaf een nieuwe landbouwconcept vorm. Eentje die nu eens niet gericht is op maximale productie, zoals de gangbare en biologische landbouw dat volgens de polderboer wel zijn. ‘Maar met voedselkwaliteit als uitgangspunt.’ Dat betekent wel een compleet nieuwe manier van landbouw bedrijven. ‘Als boeren wordt ons op school en in de praktijk geleerd om de natuur te dwingen. We vernielen de bodem met chemische bestrijdingsmiddelen, ploegen en het gebruik

van zware machines om die bodem en de gewassen maar zo snel en zo veel mogelijk te laten produceren. Maar in mijn concept volgen we juist de wetten van de natuur. Dat is een wezenlijk verschil.’ Van Woerkom stelt dat 95 nutriënten in de bodem aanwezig moeten zijn, de bouwsteentjes voor ons lichaam. ‘In een soeplepel grond zit meer leven dan er mensen op aarde zijn.’ Als die bodem op orde is, dan ben je dus al een heel eind.

Groenbemesting

Daarom zaait hij na de oogst een mix van vijftien zaden op de akker, die zorgen voor een groenbemesting waarmee de aarde voeding terugkrijgt. Tijdens de teelt worden op maat gemaakte mineralenmengsels aan de bodem en de planten toegevoegd, die tekorten in de planten aanvullen en ze weerbaar maken tegen ziekten en plagen. ‘Ze verbeteren ook de oogst. We zetten als het ware de planten in hun kracht.’ Daardoor kan hij spaarzaam zijn met chemische bestrijdingsmiddelen en is ploegen verboden. ‘Daarmee maak je de

bodem alleen maar kapot.’

Meer voedingsstoffen

Zo’n 7,5 hectare aardappels wordt op deze manier geteeld en daarin zitten volgens de boer zeker dertig procent meer voedingsstoffen dan in ‘normaal’ geteelde piepers. Steeds meer supermarkten, zieken- en verpleeghuizen en andere afnemers in de buurt behoren tot zijn klantenkring. ‘Inmiddels heb ik zo’n 45 adressen voor mijn aardappelen. De Coop in Emmeloord en Janssen op Urk, bijvoorbeeld.’

Door rechtstreeks aan franchisenemers of speciaalzaken te leveren, heeft hij de keten verkort. ‘En zijn mijn aardappelen niet duurder dan andere.’ Als alles volgens plan loopt, dan wordt binnenkort zijn totale 24 hectare goed gevoede grond gebruikt voor nog meer aardappelen en andere groenten. ‘Het mooiste zou zijn als andere boeren hier ook heil in zien en mee willen doen. Ze kunnen zich aanmelden en dan begeleid ik ze naar deze manier van telen.’ ■

